

Kiedy należy udać się z dzieckiem do logopedy?

Prawidłowy rozwój mowy dziecka ma fundamentalne znaczenie dla jego rozwoju intelektualnego i społecznego, jak również dla jego przyszłych sukcesów szkolnych. Bardzo ważne jest to, aby z zaburzeniami mowy udać się do logopedy odpowiednio wcześnie. Przyczyny wad wymowy u dzieci mogą być różne. Najczęściej występującą jest nieprawidłowa budowa anatomiczna, skrócone wędzidełko podjęzykowe, mała sprawność ruchowa narządów mowy, a w szczególności języka i warg. Wady wymowy mogą być spowodowane nieprawidłowym oddychaniem, długotrwałym ssaniem smoczka, wadami zgryzu, zaburzeniami słuchu. W każdym z wymienionych wypadków konieczna jest szybka konsultacja i terapia z logopedą, w przeciwnym razie wada będzie się pogłębiać.

Kiedy mamy wątpliwości, czy wymowa naszego dziecka jest prawidłowa powinniśmy zawsze udać się do logopedy. W przypadku małych dzieci, do drugiego roku życia, naszą uwagę powinna zwrócić sytuacja, w której niemowlę nie gaworzy, nie powtarza sylab, a także gdy dziecko roczne nie przejawia zainteresowania mową. Niepokojącym sygnałem jest sytuacja, w której dziecko nie nawiązuje kontaktu wzrokowego z osobą mówiącą. Nieodpowiednie jest również wysuwanie języka między zębami podczas artykulacji lub ocieranie nim o wargę. Nawykowa wymowa przez nos również jest powodem do wizyty u logopedy. Spotkanie z logopedą jest konieczne również kiedy dziecko pod koniec trzeciego roku życia nie wymawia którejkolwiek z samogłosek ustnych oraz po ukończeniu czwartego roku życia zamienia głoski dźwięczne na bezdźwięczne. Na wizytę należy udać się również wtedy, gdy dziecko ukończyło czwarty rok życia, a głoski „s”, „z”, „c”, „dz” wypowiada jako „ś”, „ź”, „ć”, „dź” (np.: sanki- sianki). W wymowie nie zauważamy pierwszych prób wymowy głosek „sz”, „ż”, „cz”, „dż”. Nieodpowiednia jest również sytuacja, kiedy dziecko ukończyło piąty rok życia, a w jego wymowie nie zauważa się próby wymowy głoski „r”. Z porady logopedy powinno się skorzystać w sytuacji, gdy dziecko jest uczniem pierwszych klas szkoły podstawowej, a ma duże problemy z opanowaniem umiejętności czytania i pisania, bądź gdy podczas czytania myli litery podobne („P”-„B”, „A”-„Y”), przestawia litery w wyrazie lub wyrazy w zdaniu albo pomija elementy zdania.

Konsultacja z logopedą nie zawsze kończy się koniecznością częstych i regularnych wizyt. Może się okazać, że logopeda pokaże jak ćwiczyć z dzieckiem w domu, poda cenne wskazówki, z którymi uda się poradzić w domowym zaciszu. Wówczas wystarczy wizyta kontrolna raz na jakiś czas. Sytuacja ta oczywiście zależy od problemu z jakim boryka się dziecko.

Zaburzenia wymowy u dzieci w wieku szkolnym przekładają się na brak pewności siebie, mają negatywny wpływ na kontakty społeczne oraz są powodem błędów w pisowni. Współczesny logopeda oprócz nauką prawidłowej wymowy zajmuje się doskonaleniem umiejętności komunikacji. Pracuje

z dzieckiem nad poprawnością fonetyczną i gramatyczną, nad logicznym budowaniem wypowiedzi. A także ogólną sprawnością komunikacji. Warto pamiętać, że im wcześniej rozpoczniemy terapię, tym lepsze będą jej efekty.

Patrycja Kostrowska

Bibliografia:

1. Cieszyńska J, Korendo M.: Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulowanie rozwoju dziecka od noworodka do 6 roku życia, Kraków 2008
2. Demel G.: Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola, Warszawa 1996
3. Kaczmarek L.: Nasze dziecko uczy się mowy, Lublin 1966
4. *Logopedia, pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki. Tom 1. Interdyscyplinarne podstawy logopedii* (2003). T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.). Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego
5. *Wczesna interwencja logopedyczna* (2018). S. Milewski, K. Kaczorowska- Bray (red.). Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia Universalis.